

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kaheksas koda)

15. jaanuar 2015*

Riigiabi — Raskustes olevate ettevõtete päästmis- ja ümberkorraldusabi — Ümberkorraldusabi, mida Prantsuse ametiasutused kavatsesid anda ettevõtjale SeaFrance SA — Kapitali suurendamine ja SNCFi poolt SeaFrance'ile antavad laenud — Otsus, millega abi tunnistatakse siseturuga kokkusobimatuks — Riigiabi mõiste — Erainvestori kriteerium — Ühenduse suunised raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta

Kohtuasjas T-1/12,

Prantsuse Vabariik, esindajad: E. Belliard, G. de Bergues ja J. Gstalter, hiljem G. de Bergues, D. Colas ja J. Bousin,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: V. Di Bucci, B. Stromsky ja T. Maxian Rusche,

kostja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 24. oktoobri 2011. aasta otsus 2012/397/EL, mis käsitleb riigiabi SA.32600 (2011/C) – Prantsusmaa – Ümberkorraldusabi, mida SNCF andis äriühingule SeaFrance SA (ELT 2012, L 195, lk 1),

ÜLDKOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja esimees D. Gratsias, kohtunikud M. Kancheva ja C. Wetter (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik J. Weychert,

arvestades kirjalikus menetluses ja 19. juuni 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Komisjoni 24. oktoobri 2011. aasta otsusega 2012/397/EL, mis käsitleb riigiabi SA.32600 (2011/C) – Prantsusmaa – Ümberkorraldusabi, mida SNCF andis äriühingule SeaFrance SA (ELT 2012, L 195, lk 1; edaspidi „vaidlustatud otsus“), tunnistas Euroopa Komisjon siseturuga kokkusobimatuks abi, mida Prantsuse Vabariik andis SeaFrance’i päästmiseks ja mida ta kavatses anda selle ümberkorraldamiseks.
- 2 SeaFrance (likvideeritud) oli Prantsusmaal registreeritud aktsiaselts, mis kuulus 100% ulatuses samuti Prantsusmaal registreeritud aktsiaseltsile SNCF Participations SA, mis haldab kontserni SNCF osalusi ja kuulub ise 100% ulatuses avalik-õiguslikule tööstus- ja äriasutusele Société nationale des chemins de fer français (edaspidi „SNCF“). SeaFrance osutas mereveeteenuseid (kauba- ja reisijatevedu) Calais’ (Prantsusmaa) ja Doveri (Ühendkuningriik) sadama vahel. Asjaomasel ajal kuulus talle kuus laeva. 2009. aasta detsembris oli SeaFrance’il 1550 töötajat ja 2010. aasta augustis 1100 töötajat.
- 3 Alates 2008. aastast muutus SeaFrance’i majanduslik seis järk-järgult halvemaks eelkõige ebasoodsate turutingimuste tõttu, mida iseloomustas euro/naelsterlingi vahetuskursi kõrge volatiilsus, naftahinna tõus ning reisijate- ja merekaubaveo märkimisväärne vähenemine La Manche’i väinas. Väliseid tingimusi halvendasid SeaFrance’i siseprobleemid, mida põhjustasid liigne veovõimsus ja tööjõukulude osakaal käibest. Mitu 2010. aastal aset leidnud sotsiaalset liikumist halvendasid olukorda veelgi.
- 4 2010. aasta aprillis sai heakskiidu SeaFrance’i päästmise menetlus, mis korraldati 30. juunil 2010 ümber saneerimismenetluseks. Vaidlustatud otsusest nähtub, et menetluse käigus tehti Tribunal de commerce de Paris’le (Prantsusmaa) kolm pakkumist tegevuse jätkamiseks ettevõtte täieliku või osalise ülevõtmise kaudu. Esimeses pakkumises, mille esitasid ühiselt kaks meretranspordi valdkonna äriühingut, pakuti sümboolselt kolm eurot kolme laeva ja 460 töötaja ülevõtmiseks. Teises pakkumises, mille esitas ametiühinguorganisatsioon, tehti ettepanek jätta alles kõik palgatöötajad, osta SeaFrance’i laevad sümboolselt ühe euro eest tagasi ja mitte võtta üle ettevõtte kohustusi. Kolmanda, ühe meretranspordiettevõtja pakkumise üksikasju ei ole vaidlustatud otsuses täpsustatud. SeaFrance’i saneerimise nõustajad ei pidanud ühtegi pakkumist rahuldavaks (vaidlustatud otsuse põhjendused 10–15).
- 5 Pärast vaidlustatud otsuse vastuvõtmist 24. oktoobril 2011 algatas Tribunal de commerce de Paris 16. novembril 2011 SeaFrance’i pankrotimenetluse. Menetluse raames korraldati uus üleskutse SeaFrance’i varade ja tegevuse ülevõtmiseks, kuid ainsa selle kutse peale esitatud pakkumise tunnistasid SeaFrance’i pankrotihaldurid ebarahuldavaks. Seepeale algatati SeaFrance’i varade likvideerimine, mille käigus anti varad üle äriühingule Eurotunnel.
- 6 SNCF toetas SeaFrance’i 2009. aasta algusest eri abimeetmetega. Kõigepealt sõlmis SNCF SeaFrance’iga 2009. aasta veebruaris rahavoogude juhtimise kokkuleppe, mida pikendati 2010. aasta veebruaris. Lisaks andis SNCF 2010. aasta 15. juulil SeaFrance’ile laenu [konfidentsiaalne]¹ miljonit eurot, et aidata viimasel läbi viia laeva *Berlioz* ostuoptsioon ja tagada tema omandiõigus selle vara üle.
- 7 Seejärel kehtestas SNCF SeaFrance’i kasuks [konfidentsiaalne] miljoni eurose krediidi limiidi. Prantsuse ametiasutused teavitasid sellest meetmest kui päästmisabist raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste (ELT L 2004, C 244, lk 2, edaspidi „ümberkorraldusabi suunised“) tähenduses komisjoni 12. juulil 2010 ning komisjon kiitis selle heaks 18. augusti 2010. aasta otsusega K(2010) 5837, mis käsitleb riigiabi N 309/2010 – Prantsusmaa.

1 — Konfidentsiaalsed andmed kustutatud.

- 8 Lõpuks, 18. veebruaril 2011 teatasid Prantsuse ametiasutused vastavalt ümberkorraldusabi suunistele komisjonile SeaFrance'i ümberkorraldusabist ja ümberkorralduskavast. Ümberkorralduskava nägi eelkõige ette, et veovõimsust vähendatakse kuuelt aluselt neljale; sõidugraafikut muudetakse selliselt, et reise arv aastas väheneb algsega võrreldes ligi 30%, ning kaotatakse 725 täistöökohta eesmärgiga piirata töajookulude osakaalu käibest. Ümberkorralduskava kohaselt rahastatakse ümberkorraldamist riigiabi kaudu SeaFrance'i kapitali suurendamise teel 223 miljoni euro võrra ning selle summa pidi märkima äriühing SNCF Participations.
- 9 6. aprillil 2011 esitas SeaFrance'iga konkureeriv ettevõtja komisjonile ümberkorraldusabi kohta kaebuse. 22. juuni 2011. aasta kirjas teatas komisjon Prantsuse Vabariigile oma otsusest algatada ELTL artikli 108 lõikega 2 ette nähtud ametlik uurimismenetlus, mis puudutab esiteks SeaFrance'ile antavat ümberkorraldusabi, millest teavitati 18. veebruaril 2011 ja teiseks SNCF varem võetud meetmeid, nimelt 2009. aastal sõlmitud rahavoogude juhtimise kokkulepet ja laenu summas [konfidentsiaalne] miljonit eurot, mida anti 15. juulil 2010 (edaspidi „ametliku uurimismenetluse algatamise otsus“). Lisaks kutsus komisjon ELTL artikli 108 lõike 2 kohaselt selle otsuse kokkuvõtte avaldamisega Euroopa Liidu Teatajas 14. juulil 2011 (ELT C 208, lk 8) huvitatud isikuid üles esitama oma märkusi.
- 10 Prantsuse ametiasutused esitasid 14. juuli, 22. juuli ja 19. augusti 2011. aasta kirjades komisjonile kõigepealt oma kommentaare vastavalt ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses tõstatatud kahtluste, kaebuse ning huvitatud isikute märkuste kohta.
- 11 Seejärel edastasid Prantsuse ametiasutused 12. septembril 2011 komisjonile muudetud ümberkorralduskava. See nägi ette veel ühe aluse müügi, töötajate vähendamise kokku 922 töötaja võrra, suure hulga reise arvu vähendamise ja müügitegevuse ning turunduse ümberkorraldamise, mis pidi kaasa tooma lisakokkuhoiu. Et vastata ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses komisjoni väljendatud kahtlustele selle kohta, et SeaFrance'i omanikus ümberkorralduse rahastamiseks on ebaselge ja ebapiisav, nägi kava ka ette ümberkorralduse rahastamismeetmete muutmise: SeaFrance'i kapitali suurendamise 166,3 miljoni euro võrra, milleks nähti ette laenu summas 99,8 miljonit eurot otseselt SeaFrance'i ümberkorraldamise rahastamiseks. Lisaks nähti ette teine laenu summas [konfidentsiaalne] miljonit eurot. Selle eesmärk oli asendada laevaga *Molière* seotud laenu, et kasutada laeva ostuoptsiooni enne tähtaega. Optsiooni ennetähtaegne kasutamine pidi võimaldama SeaFrance'il saada aasta lõpuks täielikult enda omandusse hinnanguliselt [...] miljonit eurot maksev alus. Mõlemad laenud olid kavandatud 12 aastaks, intressiga 6,05% ja laenu põhiosa tagasimaksmisega püsiva suurusega maksetena.
- 12 Prantsuse ametiasutused teavitasid 3. oktoobri 2011. aasta kirjas komisjoni uuest muudetud ümberkorralduskava versioonist. Uue versiooni kohaselt vähendati esiteks laenusummat 99,8 miljonilt eurot 99,7 miljoni eurole ja teiseks tõsteti muudetud ümberkorralduskavas ette nähtud kahele laenule kohaldatavat intressimäära 6,05%-lt 8,55%-ni.
- 13 Komisjon võttis 24. oktoobril 2011 vastu vaidlustatud otsuse ja teavitas sellest samal päeval Prantsuse ametiasutusi. Otsuse põhjendustes 16 ja 17 täpsustas komisjon, et vaidlustatud otsus käsitleb esiteks muudetud ümberkorralduskavas ette nähtud meetmeid, nimelt SeaFrance'i kapitali suurendamist ja kahte laenu summas 99,7 miljonit eurot ja [konfidentsiaalne] miljonit eurot ning teiseks päästmisabi, mille komisjon kiitis heaks 18. augustil 2010. Samas ei käsitle see otsus SeaFrance'i ja SNCFi vahelist rahavoogude juhtimise kokkulepet ega laenu, mille SNCF andis SeaFrance'ile aluse *Berlioz* ostuoptsiooni rahastamiseks (vt eespool punkt 6), mille suhtes toimub teine menetlus, mis on ette nähtud ELTL artikli 108 lõikes 2 ja mis algatati 22. juunil 2011.

14 Vaidlustatud otsuse resolutsioonis on märgitud:

„Artikkel 1

Kapitali suurendamine 166,3 miljoni euro võrra, 99,7 miljoni euro suurune laen ja [40–70] miljoni euro suurune laen, mida Prantsuse Vabariik kavatseb rakendada SNCFi kaudu ümberkorraldusabina SeaFrance'i kasuks, on riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses ja on siseturuga kokkusobimatu.

Artikkel 2

Laen, mille Prantsusmaa andis SNCFi kaudu SeaFrance'ile päästmisabina ning mida on käsitletud komisjoni 18. augusti 2010. aasta otsuses, on siseturuga kokkusobimatu riigiabi.

Artikkel 3

Prantsusmaa on kohustatud nõudma SNCFi kaudu abisaajalt tagasi artiklis 2 viidatud abi koos käesoleva otsuse teatavakstegemise kuupäevaks kogunenud tasumata lepingujärgse intressiga.

[...]”

Menetlus ja poolte nõuded

- 15 Prantsuse Vabariik esitas käesoleva menetluse algatamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 2. jaanuaril 2012.
- 16 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (teine koda laiendatud koosseisus) avada suulise menetluse.
- 17 Poolte kohtukõned ja Üldkohtu küsimustele antud vastused kuulati ära 19. juuni 2014. aasta kohtuistungil.
- 18 Komisjon esitas kohtuistungil dokumendi, mis sisaldas tema teenistuste ja Prantsuse ametiasutuste vahelist kirjavahetust, eesmärgiga toetada hagiavalduse teisele väitele vastuseks esitatud argumente. Koja esimees otsustas lisada dokumendi toimikusse ja kutsus Prantsuse Vabariiki üles andma hinnangut dokumendi vastuvõetavuse ja sisu kohta hiljemalt 26. juuniks 2014. Otsus dokumendi vastuvõetavuse kohta tehakse hiljem.
- 19 Prantsuse Vabariik edastas etteantud tähtajaks oma märkused.
- 20 Suuline menetlus lõpetati 3. juulil 2014.
- 21 Prantsuse Vabariik palub Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud otsus täies ulatuses;
  - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 22 Komisjon palub Üldkohtul:
- jätta hagiavaldus rahuldamata;
  - mõista kohtukulud välja Prantsuse Vabariigilt.

Õiguslik käsitlus

- 23 Esmalt tuleb märkida, et neli väidet, mille Prantsuse Vabariik esitas oma hagi põhjendamiseks, puudutavad komisjoni hinnangut vastavalt 99,7 miljoni euro ja [konfidentsiaalne] miljoni euro suurusele laenule, mis olid ette nähtud muudetud ümberkorralduskavas (edaspidi ühiselt „kõnealused laenud“). Prantsuse Vabariik ei vaidlusta, et meede, mis seisneb SeaFrance'i kapitali suurendamises 166,3 miljoni euroni, kujutab endast riigiabi.
- 24 Prantsuse Vabariigi hagi kaks esimest väidet käsitlevad ELTL artikli 107 lõike 1 rikkumist, kuna komisjon käsitas kõnealuseid laene riigiabina. Kolmanda väite kohaselt on komisjon rikkunud õigusnorme ja teinud faktivigu, kuna leidis, et ümberkorraldusabi oli kokkusobimatu ELTL artikli 107 lõike 3 punktiga c tõlgendatuna koostoimes ümberkorraldusabi suunistega. Neljas väide puudutab ELTL artikli 345 rikkumist.

Esimene väide, mis puudutab ELTL artikli 107 lõike 1 mõttes riigiabi mõiste eiramist, kuna komisjoni arvates tuleb seda, kas kõnealused laenud olid mõistlikud, hinnata koos päästmisabi ja rekaptaliseerimisega

- 25 Prantsuse Vabariik leiab esimeses väites sisuliselt, et komisjon on väärtelt asunud seisukohale, et erainvestori testi kohaldamiseks tuleb kõnealuseid laene, SeaFrance'ile määratud päästmisabi ja tema kapitali suurendamist nagu see on ette nähtud muudetud ümberkorralduskavas, hinnata koos.
- 26 Väide jaguneb kaheks osaks, mis käsitlevad Euroopa Kohtu 15. septembri 1998. aasta otsuse (BP Chemicals vs. komisjon, T-11/95, EKL, edaspidi „kohtuotsus BP Chemicals“, EU:T:1998:199) ebaõiget tõlgendamist ja kohaldamist antud asjas.
- 27 Hagiavalduse esimeses osas väidab Prantsuse Vabariik sisuliselt, et kuivõrd eespool punktis 26 viidatud kohtuotsus BP Chemicals (EU:T:1998:199) käsitleb üksnes keeldu alustada ametlikku uurimismenetlust, mitte erainvestori põhimõtte sisulist kohaldamist, siis ei saa selles otsuses esitletud kriteeriume kohaldada ametliku uurimismenetluse raames, et otsustada, kas vaadeldavad meetmed on lahutamatud või mitte. Võttes arvesse 19. märtsi 2013. aasta otsust liidetud kohtuasjades Bouygues ja Bouygues Télécom vs. komisjon (C-399/10 P ja C-401/10 P, EKL, EU:C:2013:175), loobus Prantsuse Vabariik väite selle osa esitamisest, mille kohta tehti vastav märge kohtuistungi protokollis.
- 28 Prantsuse Vabariik väidab teises osas, et komisjon kohaldas eespool punktis 26 viidatud kohtuotsust BP Chemicals (EU:T:1998:199) antud asjas väärtelt ja leidis ekslikult, et kõnealused laenud olid tõepoolest lahutamatud päästmisabist ja rekaptaliseerimisest.
- 29 Tasub meenutada, et kuna ELTL artikli 107 lõikes 1 määratletud riigiabi mõiste on juriidiline termin ja seda tuleb tõlgendada objektiivseid asjaolusid arvestades, peab liidu kohus üldiselt meetme ELTL artikli 107 lõike 1 reguleerimisalasse kuulumist igapidi kontrollima, võttes arvesse nii talle esitatud kohtuvaidluse konkreetseid asjaolusid kui ka komisjoni hinnangute tehnilist laadi ja keerulisust (vt kohtuotsused, 22.12.2008, British Aggregates vs. komisjon, C-487/06 P, EKL, EU:C:2008:757, punkt 111 ja seal viidatud kohtupraktika, ja 17.12.2008, Ryanair vs. komisjon, T-196/04, EKL, EU:T:2008:585, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Kohtupraktika kohaselt eeldab meetme kvalifitseerimine „riigiabiks“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, et on täidetud neli tingimust. Esiteks peab olema tegemist sekkumisega riigi poolt või riigi ressurssidest. Teiseks peab sekkumine kahjustama liikmesriikidevahelist kaubandust. Kolmandaks peab see andma abisaajatele eelise. Neljandaks peab see kahjustama või ähvardama kahjustada konkurentsi (kohtuotsus, 29.9.2000, CETM vs. komisjon, T-55/99, EKL, EU:T:2000:223, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika; vt selle kohta ka kohtuotsus, 23.3.2006, Enirisorse, C-237/04, EU:C:2006:197, punktid 38 ja 39 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 31 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et tingimused, millele peab meede vastama, et kuuluda ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses mõiste „abi” alla, ei ole täidetud, kui ettevõtja, kes sai abi, võiks saada sama eelise nagu see, mille ta saab riigi vahenditest tavapärastele turutingimustele vastavatel asjaoludel, kusjuures see hinnang antakse riigi osalusega ettevõtjate puhul üldiselt erainvestori kriteeriumi kohaldamise teel (vt kohtuotsus, 5.6.2012, komisjon vs. EDF jt, C-124/10 P, EKL, EU:C:2012:318, punkt 78 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Kohtupraktika kohaselt peab komisjon alati uurima kõiki vaidlusaluse tehingu asjassepuutuvaid osasid ja selle konteksti eelkõige siis, kui kohaldatakse erainvestori kriteeriumi (vt otsus liidetud kohtuasjades, 13.9.2010, Kreeka vs. komisjon, T-415/05, T-416/05 ja T-423/05, EKL, EU:T:2010:386, punkt 172 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Kui tegu on erainvestori kriteeriumi kohaldamisega mitmele riigi järjestikusele sekkumisele, tuleb komisjonil analüüsida, kas nende sekkumiste vahel on sedavõrd tihedad seosed, et neid on võimatu lahutada ning et seetõttu tuleb neid sekkumisi käsitada ELTL artikli 107 lõike 1 kohaldamise eesmärgil ühe sekkumisena (vt selle kohta eespool punktis 27 viidatud kohtuotsus Bouygues ja Bouygues Télécom vs. komisjon, EU:C:2013:175, punkt 103).
- 34 Riigi mitme järjestikuse sekkumise lahutatavuse analüüsimisel tuleb lähtuda kohtupraktikas juurutatud kriteeriumidest, mille hulgas on eelkõige ajaline järjekord, eesmärk ja abi saava ettevõtja olukord nende sekkumiste hetkel (vt selle kohta eespool punktis 27 viidatud kohtuotsus Bouygues ja Bouygues Télécom vs. komisjon, EU:C:2013:175, punkt 104, ja punktis 26 viidatud kohtuotsus BP Chemicals, EU:T:1998:199, punktid 170–178).
- 35 Teisalt tuleb meenutada, et komisjoni poolt selle küsimuse hindamine, kas meede vastab turumajanduse tingimustes tegutseva erainvestori kriteeriumile, tähendab keerulise majandusliku hinnangu andmist. Komisjonil on sellist hinnangut eeldava akti vastuvõtmisel seega ulatuslik kaalutusõigus, mille kohtulik kontroll piirdub menetluseeskirjade ja põhjendamiskohustuse järgimise, õigusnormi rikkumise puudumise, otsuse aluseks olevate faktiliste asjaolude sisulise õigsuse, nende faktiliste asjaolude hindamisel ilmse vea puudumise ja võimu kuritarvitamise puudumise kontrollimisega. Täpsemalt ei kuulu Üldkohtu pädevusse otsuse vastuvõtja majandushinnangu asendamine enda omaga (vt eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus Ryanair vs. komisjon, EU:T:2008:585, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 36 Nendest põhimõtetest lähtudes tuleb analüüsida esimese väite teise osa raames esitatud argumenti, millega Prantsuse Vabariik heidab komisjonile ette, et viimane ei analüüsinud kõiki asjassepuutuvaid faktilisi asjaolusid, et hinnata, kas SeaFrance'i kasuks võetud meetmed, eelkõige intressimäärad ja kõnealustele laenudele antud tagatised, on lahutatavad. Niisiis heidab Prantsuse Vabariik komisjonile ette, et viimane eeldas vaidlustatud otsuses, et kuivõrd kahel laenul on sama eesmärk nagu SeaFrance'i rekapitalizeerimisel ja kuna laenud anti rekapitalizeerimisega samaaegselt, olgugi et ettevõtja majanduslik olukord oli sama, olid need laenud päästmisabist ja rekapitalizeerimisest lahutatavad, ning eeldas seetõttu, et neid laene ei andnud erainvestor.
- 37 Selle väite põhjendatust tuleb analüüsida kahes etapis. Esmalt tuleb kontrollida, kas komisjon järeldas õigesti, et kõnealused laenud olid rekapitalizeerimisest ja päästmisabist lahutatavad ja erainvestori kriteeriumi arvestades ei saanud neid seega hinnata kui autonoomseid meetmeid. Teisisõnu tuleb kontrollida, kas komisjon määras õigesti kindlaks eseme, millele ta seda kriteeriumi kavatses kohaldada. Teiseks tuleb kontrollida, kas komisjon on erainvestori kriteeriumi kohaldanud õigesti vaidlustatud otsuses toodud meetmetele.

38 Esiteks, seoses küsimusega, kas komisjon järeldas õigesti, et kõnealused laenud olid rekapiitalseerimisest ja päästmisabist lahutatavad, tuleb kõigepealt märkida, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 129 märkis komisjon – vastates Prantsuse ametiasutuste väidetele, mille kohaselt anti kõnealused laenud turutingimustel ja need vastasid seega erainvestori kriteeriumile – järgmist:

„(129) [...] [k]õnealusel juhul on SNCF juba andnud SeaFrance'ile abi, täpsemalt päästmisabi, ja kavatses anda seda veel kord rekapiitalseerimise näol. Laenud antakse samal eesmärgil nagu muu abi, see tähendab SeaFrance'i päästmiseks ja ümberkorraldamiseks. Need antakse ajal, kui SeaFrance on raskustes, ning samal ajal kui ümberkorraldusabi. See on selge 99,7 miljoni euro suuruse laenu puhul, mille eesmärgiks on – täpselt nagu rekapiitalseerimiselgi – aidata rahuldada SeaFrance'i jooksvaid kapitalivajadusi. Kuid sama kehtib ka [konfidentsiaalne] miljoni euro suuruse laenu kohta, mis antakse laeva *Molière* liisingulepingu refinantseerimiseks ja laeva ennetähtaegseks väljaostmiseks. Tootmisvahendite (vaatlusalusel juhul laeva) rahastamine on tihedalt seotud SeaFrance'i igapäevase tegevusega. Liisingulepingu refinantseerimise ja ennetähtaegse väljaostmisega soovib SeaFrance vähendada oma tegevuskulusid, mis on seotud äriühingu ümberkorraldamisega. Seega täidab ka [konfidentsiaalne] miljoni euro suurune laen SeaFrance'i ümberkorraldamise eesmärki.”

39 Seejärel meenutas komisjon põhjendustes 130–132 eespool punktis 26 viidatud kohtuotsuses BP Chemicals (EU:T:1998:199) kirjeldatud eeskirju.

40 Lõpuks, põhjenduses 133 analüüsis komisjon küsimust, kas rekapiitalseerimine kujutab endast riigiabi, ning leidis, et „[k]uivõrd kahel laenul on sama eesmärk nagu rekapiitalseerimisel, st ümberkorraldamise rahastamine, ning kuna ettevõtja majanduslik olukord on sama (ta on raskustes) ja laenud antakse rekapiitalseerimisega samaaegselt, ei saa neid laene põhjendatult lahutada päästmisabist ja rekapiitalseerimisest”.

41 See põhjendus tundub siiski liiga napisõnaline. Esiteks tuleb sedastada, et komisjoni järeldustes meetmete ajalise järjekorra ja eesmärgi ning SeaFrance'i olukorra kohta ei ole tehtud hindamisviga.

42 Nimelt, mis puudutab ajalist järjekorda, siis ei vaidlusta kumbki pool seda, et kõnealused laenud olid rekapiitalseerimisega samaaegsed ning et need kolm meetet olid ette nähtud samas ümberkorralduskavas, mis esitati komisjonile hindamiseks kuus kuud pärast päästmisabi elluviimist.

43 Samuti ei vaidlusta pooled abi saava äriühingu olukorra osas seda, et alates 2008. aastast puutus SeaFrance kokku tõsiste rahaliste raskustega, mis viisid 30. juunil 2010, s.o enne päästmisabist teavitamist, tema suhtes saneerimismenetluse algatamiseni. Saneerimismenetlus kestis kuni pankrotimenetluse algatamiseni, mis järgnes vaidlustatud otsusele (vt eespool punktid 4, 5 ja 7). Järelikult esinesid SeaFrance'i tõsised rahalised raskused nii hetkel, kui ta sai päästmisabi, kui ka hetkel, mil SNCF kavatses teda toetada kolme ümberkorralduskavas ette nähtud meetme kaudu.

44 Mis puudutab meetmete eesmärki, siis on selge, et 99,7 miljoni euro suurusel laenul on sama eesmärk nagu rekapiitalseerimisel, nimelt ümberkorralduse rahastamine. Mis puudutab [konfidentsiaalne] miljoni suurust laenu, siis tuleb lükata tagasi Prantsuse Vabariigi argument, et selle laenu eesmärk oli varaga seotud, nimelt vara tagamine laeva *Molière* ostuoptsiooni ennetähtaegse kasutamisega ja seega oli sel teistsugune eesmärk kui rekapiitalseerimine. Komisjon järeldas õigesti, et see laen oli seotud SeaFrance'i ümberkorraldamisega, kuna selle mõte oli laeva *Molière* liisingulepingu refinantseerimine ja laeva ennetähtaegne väljaostmine, et sel viisil vähendada tootmisvahendite rahastamisega seotud tegevuskulusid. Lisaks märkis komisjon kostja vastuses õigesti, et kuigi tema väitel oli selle laenu ainus eesmärk asendada bilansivälist kohustust, mis vastavalt liisingulepingule on seotud SeaFrance'i poolt tasutavate maksetega, ei ole Prantsuse Vabariik endiselt esitanud tõendeid, mis näitaksid, et enne seda laenu oli SNCF juba otseselt vastutav nende maksete tegemise eest.

- 45 Ka mitu vaidlustatud otsuses komisjoni poolt välja toodud asjaolu, mis moodustavad SeaFrance'i ümberkorraldamise raamistiku, kinnitavad igal juhul järeldust, mille kohaselt tuleb kõnealuseid laenusid, päästmisabi ja rekapiitalseerimist erainvestori kriteeriumi arvestades hinnata koos.
- 46 Selle kohta nähtub vaidlustatud otsusest esiteks, et pärast seda, kui SNCF kehtestas SeaFrance'i kasuks [*konfidentsiaalne*] miljoni eurose krediitlimiidi, mida komisjon käsitas päästmisabina, esitasid Prantsuse ametiasutused 18. veebruaril 2011 komisjonile SeaFrance'i esialgse ümberkorralduskava (vaidlustatud otsuse põhjendused 1, 2 ja 24). See kava, mis nägi ette vaid ühe meetme, nimelt SeaFrance'i kapitali suurendamise 223 miljoni euro võrra, mis tuli märkida äriühingul SNCF Participations, sai ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses komisjoni kriitika osaliseks seetõttu, et SeaFrance'i omanus ümberkorralduse rahastamiseks oli liiga väike ja ebaselge (vaidlustatud otsuse põhjendused 4, 24 ja 149). Lisaks nähtub vaidlustatud otsusest, et sellele kriitikale vastamiseks esitasid Prantsuse ametiasutused 12. septembril 2011 muudetud ümberkorralduskava, mille kohaselt algul ette nähtud SeaFrance'i kapitali suurendamist alandati 166,3 miljoni euro võrra, mille pidi märkima SNCF Participations ja mille kompenseerimiseks andis SNCF laenu 99,7 miljonit eurot, mis oli mõeldud SeaFrance'i ümberkorraldamise rahastamiseks osana tema omanusest (vaidlustatud otsuse põhjendused 24, 27, 28 ja 150). Kõnealuste laenude, eelkõige 99,7 miljoni eurose laenu andmine näis seega olevat algul ette nähtud ühekordse abimeetme muutmise tulemus.
- 47 Teiseks, vaidlustatud otsusest tuleneb, et SNCF, kes tegutses nii abi andja kui ka rahastajana, kelle vahendid olid mõeldud osana omanusest, oli ainus, kes hankis SeaFrance'ile viimase ümberkorraldamiseks vajalikke vahendeid. Ükski SNCFi kontserni väline erainvestor selles tehingus ei osalenud. Selle kohta märkis komisjon, et vaatamata tema palvetele ei esitanud Prantsuse ametiasutused näidet sõltumatu finantsasutuse pakkumisest (vaidlustatud otsuse põhjendus 138).
- 48 SeaFrance'i ümberkorraldamise kontekst, eelkõige ümberkorralduskava täitmine, näitab selgelt, et kaalumaks SeaFrance'i sisuliselt puuduvat omanust tema ümberkorraldamise rahastamiseks, pakkusid Prantsuse ametiasutused välja – selle asemel, et leida investor või väline võlausaldaja või suutmatuse tõttu neid leida – lahenduse, mille kohaselt oli SNCF see, kes ainsana tasus pea kogu vajamineva summa, nimelt 99,7 miljonit eurot [*konfidentsiaalne*] miljoni eurosest kogusummast (vt vaidlustatud otsuse põhjendus 150 ning edaspidi punktid 62 ja 79) tegutsedes nii, nagu oleks ta väline võlausaldaja. Selline lahendus, mis põhineb pelgalt varem ette nähtud abimeetme muutmises ja SNCFile, kes tegutses ühest küljest SNCF Participationsi kaudu avalik-õigusliku üksusena ja teisest küljest kui väidetav erainvestor – kes on ainus erainvestor, kes tegutseb nii SeaFrance'i abistamises kui ka ümberkorraldamises – topeltstaatuse andmises, ei ole vastuvõetav, kuna välistab ümberkorraldusabi suunistes ette nähtud omanust käsitlevate reeglite kohaldamise.
- 49 Lõpuks, erinevalt Prantsuse Vabariigi väidetust ei moodusta intressimäärad ja kõnealustele laenudele antud tagatised osa olulistest asjaoludest, mida komisjon peab arvesse võtma, analüüsides küsimust, kas need laenud olid rekapiitalseerimisest ja päästmisabist lahutatavad. Kõnealuste laenude andmise tingimuste analüüs kuulub tegelikult nende laenude rentaabluse hindamise hulka, st erainvestori kriteeriumi kohaldamise hulka. Seevastu sellise analüüsi eesmärk, milles vaadeldakse kõnealuste laenude lahutatavust kahest teisest meetmest, on välja selgitada, kas erainvestori kriteeriumi tuleb kohaldada neile laenudele, mida loetakse iseseisvaks investeeringuks, või kõikidele vaidlustatud otsuses toodud meetmetele, mida loetakse ühtseks tervikuks. See analüüs kujutab endast seega erainvestori kriteeriumi kohaldamisele eelnevat etappi.
- 50 Samamoodi nähtub eespool punktis 33 viidatud kohtupraktikast, et erinevalt Prantsuse Vabariigi väidetust ei takista formaalsed erinevused laenu ja rekapiitalseerimise vahel neid meetmeid pidamast lahutamatuks. Määrav ei ole mitte see, millises vormis on asjaomase riigi sekkumised, vaid asjaolu, et nende sekkumiste vahel on sedavõrd tihedad seosed, et neid on võimatu lahutada, arvestades eelkõige nende ajalist järjekorda, eesmärki ja ettevõtja olukorda sekkumiste hetkel.

- 51 Teiseks tuleb seoses erainvestori kriteeriumi kohaldamisega vaidlustatud otsuse esemeks olevatele meetmetele märkida, et vaidlustatud otsuse põhjendustes 133 ja 134 märkis komisjon järgmist:
- „(133) Prantsusmaa ei vaidlusta, et rekapitalizeerimine on abi, sest sellel ei ole mingeid väljavaateid teenida sellist tulu, nagu oleks nõudnud erainvestor. See ilmneb ka tabelist põhjenduses 35, mis näitab rahastamisvajadust ajavahemikus 2011–2017. Äriühing ei saaks sel perioodil dividende maksta. Arvestades põhjendustes 28–33 kirjeldatud laenude intresside ja põhiosa tagasimaksmiseks vajalikke suuri kulusid ja ümberkorralduskavas ette nähtud väikest kasumimarginaali, jätkub see olukord väga suure tõenäosusega ka pärast 2017. aastat kuni laenude täieliku tagasimaksmiseni 2023. aastal. Erainvestor, kes tegutseb traditsioonilises tööstusharus nagu meretransport, ei nõustuks sellega, et 166,3 miljoni euro suurune investeering ei teeni 12 aasta jooksul mingit tulu.
- (134) Päästmisabi, rekapitalizeerimine ja kaks laenu koos võetuna on väiksema tasuvusega, kui nõuaks turumajanduslik erainvestor. Nagu selgitatud, ei saa SNCF rekapitalizeerimiselt mingit tulu enne 2023. aastat. [...]”
- 52 Tuleb sedastada, et vaidlustatud otsuses nimetatud meetmetelt oodata võiva tasuvuse analüüs, mis on esitatud põhjendustes 133 ja 134, on pealiskaudne ja keskendub rekapitalizeerimisele.
- 53 Esiteks, komisjon on õigesti kohaldanud erainvestori kriteeriumi kõikidele lahutamatuetele meetmetele, nagu kõnealused laenud, rekapitalizeerimine ja päästmisabi. Võttes nimelt arvesse mõju, mida avaldas intresside tasumine ja kõnealuste laenude tagasimaksmine rekapitalizeerimise tasuvusele, koostas komisjon põhjaliku analüüsi tulususe kohta, mida SNCF ainsa erainvestorina võis oodata meetmetest, mida ta SeaFrance'i päästmise ja ümberkorralduse raames ühtse tervikuna hinnatuna rakendas või kavandas. Seega võis ta ilmset hindamisviga tegemata järeldada, et kõikidest lahutamatuetele meetmetest oodatav kogutulu ei vasta tulule, mida ootaks erainvestor, ilma et oleks vaja täpset analüüsi selle kohta, kas mõlema kõnealuse laenu andmise tingimused olid turutingimustega kooskõlas.
- 54 Teiseks, eespool punktis 48 esitatud põhjustel toetavad punktides 46 ja 47 viidatud SeaFrance'i ümberkorraldamise konteksti üksikasjad järeldust, mille kohaselt turumajanduslik erainvestor ei ole esitanud SeaFrance'ile kõiki meetmeid, mille esitas SNFC ja mida käsitleb vaidlustatud otsus.
- 55 Eelnevast tuleneb, et komisjon analüüsis vastavalt eespool punktis 32 viidatud kohtupraktikale SeaFrance'ile kõnealuste laenude andmise üldkonteksti. Sellest nähtub ka, et erinevalt Prantsuse Vabariigi väidetust komisjon mitte ei eeldanud, vaid tõendas seoses kõnealuste laenude eesmärgi, ajalise järjekorra ja abi saava äriühingu olukorraga, võttes arvesse muid kohtutoimikus sisalduvaid tõendeid nagu ümberkorralduskava edenemine, SNFCi rolli kahekordistamine ja välise erainvestori puudumine, et kõnealuseid laene ei saanud SeaFrance'i rekapitalizeerimisest ja päästmisabi raames tema suhtes krediitlimiidi avamisest põhjendatult lahutada ja seega ei saanud neid käsitada erainvestori kriteeriumi seisukohast iseseisva investeeringuna.
- 56 Lisaks tuleneb eelnevast, et Prantsuse riik, kes tegutses SNCFi kaudu ja andis kõnealused laenud SeaFrance'i käsutusse koos rekapitalizeerimise ja päästmisabiga, andis SeaFrance'ile eelise, mida viimane ei oleks tavapärastel turutingimustel saanud. Seega käsitas komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 142 neid laene õigustatult riigiabina.
- 57 Prantsuse Vabariigi argumendid, mis põhinevad komisjoni varasemal praktikal, seda järeldust ei mõjuta.
- 58 Nimelt võib kohtupraktika kohaselt hinnata seda, kas meede kujutab endast riigiabi, üksnes ELTL artikli 107 lõike 1, mitte komisjoni väidetava varasema otsustuspraktika alusel (otsus liidetud kohtuasjades, 15.11.2011, komisjon vs. Government of Gibraltar ja Ühendkuningriik, C-106/09 P

ja C-107/09 P, EKL, EU:C:2011:732, punkt 136). Pealegi oleks eriti raske tugineda komisjoni varasemale praktikale päästmisabi ja ümberkorralduse valdkonnas, milles iga juhtumi hindamine sõltub suuresti abisaaja enda finantsolukorrast, üldisest majandusolukorrast sektoris, milles abisaaja tegutseb ja reguleerivast raamistikust, milles ta tegutseb.

- 59 Sellest tuleneb, et Prantsuse Vabariik ei saa tugineda komisjoni varasemale praktikale tõendamaks viga, mille viimane on teinud antud asjas riigiabi olemasolu hindamise raames.
- 60 Igal juhul ei võimalda järgnevalt esitatud argumentide sisuline analüüs tuvastada viga vaidlustatud otsuses.
- 61 Esiteks väidab Prantsuse Vabariik, et komisjoni varasem praktika ei võimalda põhjendada eespool punktis 26 viidatud kohtuotsuses BP Chemicals (EU:T:1998:199) leitud lahenduse üldistamist. Komisjon ei analüüsinud 26. mai 2010. aasta otsuses SNCB kaubaveotegevuse ümberkorraldusabi kohta (edaspidi „SNCB kaubaveo otsus”), mis hõlmas abi andvat emaettevõtjat ja vaidlustatud otsuses käsitletavatele asjaoludele sarnaseid asjaolusid, põhjalikult abimeetmeid ja tunnistas hoopis, et SNCB poolt oma uuele tütarettevõtjale, mis loodi kaubaveotegevuse ümberkorraldamise raames ja millega kaasnes selle tütarettevõtja kapitali suurendamine, antav laen oli antud turutingimustel. See laen ei kujutanud niisiis endast riigiabi ja seda võis arvestada nimetatud tütarettevõtja omapanusena ümberkorraldusse. Prantsuse Vabariigi sõnul on sarnaste juhtumite erinev analüüs, mida ei saa põhjendada erinevustega kohaldamisele kuulvas õiguslikus raamistikus, vastuolus õiguskindluse, hea halduse ja võrdse kohtlemise põhimõtetega.
- 62 Tuleb sedastada, et SNCB kaubaveo otsusel põhineva väitega heidab Prantsuse Vabariik komisjonile ette sisuliselt seda, et viimane ei olnud vaidlustatud otsuses nõus sellega, et 99,7 miljoni eurone laen võiks olla SeaFrance'i omapanus ümberkorraldamise rahastamisse, olgugi et SNCB kaubaveo otsuses leidis komisjon, et laen, mille SNCB andis oma tütarettevõtjale, kuivõrd see oli antud vastavalt turutingimustele, ei olnud riigiabi ja võis moodustada osa selle tütarettevõtja omapanusest tema ümberkorraldamise rahastamisse.
- 63 Jättes siinkohal kõrvale asjaolu, et erinevalt SeaFrance'i ümberkorraldamisest ei toimunud SNCB kaubaveoalase tegevuse ümberkorraldamine raskustes oleva ettevõtja päästmise raames, vaid sektori tööstusliku ja kaubandusliku laiema ümberkorralduskava raames, tuleb välja tuua oluline erinevus kohaldatavas õiguslikus raamistikus. Nimelt, SNCB kaubaveoalase tegevuse ümberkorraldamine pidi toimuma vastavalt ühenduse suunistele raudtee-ettevõtjatele antava riigiabi kohta (ELT 2008, C 184, lk 13). Need suunised kujutavad endast konkreetselt raudteetranspordi valdkonnas kohaldatavat reeglistikku, erandina ümberkorraldusabi suunistes ette nähtud korrast, eelkõige abisaaja omapanuse suuruse poolest. Suuniste punktis 82 on nimelt sätestatud, et komisjon võib lubada madalamat omapanust kui see, mis on ümberkorraldamisabi suunistega ette nähtud. Selle põhjal oli komisjon nõus, et SNCB kaubaveoga tegeleva tütarettevõtja omapanus ümberkorraldamise rahastamisvajadusesse jääb 15% ja 25% vahele (vt SNCB kaubaveo otsuse põhjendused 246–249). Seejärel, olgugi et komisjon nõustus SNCB kaubaveo otsuses, et ühe osa SNCB kaubaveoga tegeleva tütarettevõtja omapanusest moodustab SNCB poolt turutingimustel antud laen, nähtub selle otsuse põhjendusest 113, et täitmaks ümberkorraldamise rahastamisvajadusi, tuli tütarettevõtjal samuti sõlmida krediidasutusega leping välise krediidi miidi kohta summas 50 miljonit eurot. Niisiis erinevalt SeaFrance'i ümberkorralduskavast nägi SNCB kaubaveotegevuse ümberkorralduskava ette SNCB kontserni väliste isikute kaasamise. Lõpuks, laenusumma, mille SNCB pidi oma kaubaveoga tegelevale tütarettevõtjale andma, moodustas tema omapanusest suhteliselt piiratud osa. Nimelt oli laenusumma 25 miljonit eurot ja kaubaveoga tegeleva tütarettevõtja omapanuse kogusumma oli 135 miljonit eurot kogu ümberkorralduskulu 490 miljonist eurost (vt SNCB kaubaveo otsuse põhjendus 248). Seevastu SeaFrance'i muudetud ümberkorralduskava kohaselt moodustas 99,7 miljoni suurune laen ligikaudu 85-95% SeaFrance'i omapanusest tema ümberkorraldamisse, võttes arvesse, et omapanuse kogusumma oli [konfidentsiaalne] miljonit eurot kogu ümberkorralduskulude [konfidentsiaalne] miljonist eurost (vt vaidlustatud otsuse põhjendused 35 ja 150).

- 64 Nendest märkustest nähtub, et erinevalt Prantsuse Vabariigi väidetust ei ole juhtumi asjaolud, mida komisjon hindas SNCB kaubaveo otsuses ja vaidlustatud otsuses, sarnased. Väidetavat erinevust nende analüüsimisel ei saa seega pidada õiguskindluse, hea halduse ja võrdse kohtlemise põhimõtetega vastuolus olevaks.
- 65 Teiseks, Prantsuse Vabariik väidab, et oma varasemates otsustes komisjon lahutas erinevad meetmed, millest oli samaaegselt teatatud, ja eraldas need üksteisest erainvestori kriteeriumi kohaldamise eesmärgil. Selles osas viitas ta komisjoni 8. aprilli 2009. aasta otsusele 2009/613/EÜ meetmete C 7/07 (ex NN 82/06 ja NN 83/06) kohta, mida Ühendkuningriik on rakendanud ettevõtja Royal Mail suhtes (ELT L 210, lk 16; edaspidi „otsus Royal Mail”), milles komisjon lahutas erinevad meetmed Royal Mailile ette nähtud riigiabist, kuna nendel oli teistsugune eesmärk, ning komisjoni 13. juuli 2009. aasta otsusele 2009/973/EÜ äriühingule Combis AS antud ümberkorraldamisabi kohta (ELT L 345, lk 28; edaspidi „otsus Combis”), milles komisjon leidis, et kaks ajavahemikus mai 1999 ja jaanuar 2001 tehtud kapitalisüsti olid eraldi meetmed, ehkki abi andnud valitsuse arvates oli mõlemal meetmel sama eesmärk, nimelt äriühingu Combis AS erastamiseks selle ümberkorraldamine ja rekapiitalseerimine.
- 66 Mis puudutab otsust Royal Mail, siis kuigi komisjon leidis vaatamata Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi väidetele, et Ühendkuningriigi poolt Royal Maili suhtes võetud meetmeid, nimelt laenuvõimaluse muutmine, Royal Maili töötajate pensionikorraldust käsitlev meede ja aktsionäri laenu, on nende analüüsimiseks erainvestori põhimõttest lähtudes alust lahutada, nähtub selle otsuse põhjendustest 101 ja 102, et see järeldus põhines meetmete sisu, eesmärkide ja ajalise järjekorra põhjalikul analüüsil, mis on tehtud nimetatud otsuse punktides 5.2, 5.3 ja 5.4. Pärast analüüsi jõudis komisjon järeldusele, et 2007. aasta laenuvõimalus kujutas endast juba 2003. aastal kohaldatud meetmete jätku, olgugi et pensione käsitlev meede kehtestati alles 2007. aastal. Pensionikorralduse rahastamist käsitleva abi eripära tõttu ei kohaldatud viimati nimetatud meetmele ümberkorraldamisabile kohaldatavaid reegleid. Mis puudutab aktsionäri laenu, siis väitis komisjon, et selle andmise otsus tehti ülejäänud meetmetest hiljem ja sellel oli teistsugune eesmärk.
- 67 Otsuse Combis kohta tasub mainida, et nimetatud otsuses lükkas komisjon tagasi Taani Kuningriigi väite, mille kohaselt 1999. aastal ja 2001. aastal tehtud kaks kapitalisüsti moodustavad ühe ja sama finantsmeetme ja neid tuleb hinnata ühiselt peamiselt seetõttu, et esimest kapitalisüsti, millest komisjoni ei teavitatud ja mis ei olnud tol hetkel kohaldatavate reeglitega kooskõlas olevas ümberkorraldamiskavas ette nähtud, tuli lugeda abiks, mis on ebaseaduslik ja siseturuga kokkusobimatu (vt põhjendused 287, 318 ja 328).
- 68 Seega näitab nende otsuste analüüs, millele tugineb Prantsuse Vabariik, vaid seda, et nii asjaolu, et komisjon ei kohaldanud eespool punktis 26 viidatud kohtuotsuse BP Chemicals (EU:T:1998:199) põhjendust SNCB kaubaveo otsuses, kui ka asjaolu, et otsustes Royal Mail ja Combis lükkas ta tagasi Ühendkuningriigi ja Taani Kuningriigi argumendid ning otsustas hoida nendes otsustes kõnealused meetmed nende analüüsimiseks lahus, on põhjendatavad kummagi otsuse eriliste asjaoludega, mis ei ole antud juhtumi asjaoludega sarnased.
- 69 Kõigist eespool esitatud kaalutlustest lähtuvalt tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, mille kohaselt on rikutud riigiabi mõistet ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, kuivõrd komisjon leidis väärtalt, et Prantsuse ametiasutused ei tõendanud, et eraldivõetuna oleks kaks kõnealust laenu antud turumääraga

- 70 Prantsuse Vabariik märgib teises väites sisuliselt, et komisjon on väärtalt asunud seisukohale, et kõnealuseid laenu eraldivõetuna ei oleks antud turumääraga. Prantsuse Vabariigi argumendid, mis käesoleva väite raames on esitatud, põhinevad väitel, et avalik-õigusliku üksuse antud laenu, mis vastab komisjoni poolt tema 19. jaanuari 2008. aasta teatises viite- ja diskontomäärade

kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta (ELT C 14, lk 6; edaspidi „viitemäärade teatis“) kehtestatud määrale, tuleb käsitada laenuna, mis on antud turukursile vastavas määras. Selline laen ei anna niisiis saajale mingit eelist ja seda ei saa käsitada riigiabina.

- 71 See väide koosneb kahest osast, millega Prantsuse Vabariik heidab komisjonile ette esiteks seda, et viimane ei kohaldanud viitemäärade teatist ja teiseks järeldas vääralt, et turutingimustele vastamiseks oleks laenude määr pidanud olema umbes 14%.
- 72 Selle kohta tuleb täpsustada, et kõnealuste laenude eraldi hindamine nendele laenudele kohaldatava määra asjakohasuse seisukohast võrdluses turumääraga oli vaidlustatud otsuses üleliigne. Nimelt, olles vaidlustatud otsuse põhjenduses 134 leidnud, et laenud kujutasid endast riigiabi, kuna koos päästmisabi ja rekapiitaliseerimisega ei tekita need SNCFile sellist tulu, mida nõuaks turumajanduslik erainvestor, märkis komisjon samas põhjenduses, et „[i]segi kui kahe laenu tasuvus eraldivõetuna vastaks turutingimustele – *quod non* –, ei oleks see piisav, et meetmed koos võetuna vastaksid turumajandusliku erainvestori põhimõttele“. Seejärel analüüsis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 135–141 küsimust, milline peaks olema eraldi võetuna kõnealuste laenude määr, et need vastaksid turutingimustele. Analüüsi tulemusel leidis ta, et see määr peaks olema umbes 14%, mis on kõrgem kui Prantsuse ametiasutuste pakutud 8,5%.
- 73 Kohtupraktikast tuleneb, et kui otsuse teatud põhjendused on iseenesest oma olemuselt sellised, et nende alusel võib otsuse õiguslikult piisavalt põhjendatuks lugeda, siis ei mõjuta otsuse ülejäänud põhjendustes tehtud vead mingil juhul otsuse resolutiivosa. Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et kui väide, isegi kui see on põhjendatud, ei võimalda saavutada tühistamist, mida soovib hageja, tuleb see ainetuse tõttu tagasi lükata (vt kohtumäärus, 26.2.2013, Castiglioni vs. komisjon, T-591/10, EU:T:2013:94, punktid 44 ja 45 ja seal viidatud kohtupraktika). Antud asjas tuleneb eespool punktides 55 ja 56, et komisjon järeldas õigesti, et kõnealused laenud olid rekapiitaliseerimisest ja päästmisabist lahutamatud ning et koos võetuna kujutasid need endast riigiabi. Võimalikud vead, mida komisjon tegi kõnealuste laenude eraldi hindamisel, ei saa seega mõjutada vaidlustatud otsuse õiguspärasust. Prantsuse Vabariigi teine väide tuleb seega ainetuse tõttu tagasi lükata, ilma et oleks vaja otsustada kohtuistungil komisjoni poolt esitatud dokumendi vastuvõetavuse üle (vt eespool punkt 18).

Kolmas väide, mille kohaselt on komisjon teinud õiguslikke ja faktilisi vigu, leides et ümberkorraldusabi on kokkusobimatu ELTL artikli 107 lõike 3 punktiga c, tõlgendatuna ümberkorraldusabi suuniste alusel

- 74 Prantsuse Vabariik väidab kolmandaks sisuliselt, et komisjon on teinud õiguslikke ja faktilisi vigu, kui leidis, et SeaFrance'i ümberkorraldusabi on siseturuga kokkusobimatu, kuna see ei vasta ümberkorraldusabi suunistes ette nähtud nõudele, et omananus peab olema reaalne, ei tohi hõlmata abi ja peab olema nii suur kui võimalik.
- 75 Selle kohta tasub meenutada omananust käsitlevaid reeglid, mis on välja toodud ümberkorraldusabi suuniste punktides 7, 43 ja 44.
- 76 Kõigepealt näeb ümberkorraldusabi suuniste punkt 7 ette, et „[2004. aasta ümberkorraldusabi suuniste] läbivaatamise raames on asjakohane kinnitada taas suurema selgusega põhimõtet, et [toetusesaaja panus ümberkorraldustesse] peab olema reaalne ega tohi hõlmata abi. Toetusesaaja panusel on kahene eesmärk: ühelt poolt näitab see, et turg (omanikud, kreditorid) usub, et mõistliku aja jooksul on võimalik elujõulisus taastada. Teisalt tagatakse sellega, et ümberkorraldusabi piirdub miinimumiga, mis on vajalik elujõulisuse taastamiseks, vältides samas konkurentsi moonutamist.“
- 77 Ümberkorraldusabi suuniste punktis 43 on kirjas: „[t]oetuse suurus ja intensiivsus peavad rangelt piirduma ettevõetavaks ümberkorraldamiseks vajamineva miinimumiga, pidades silmas äriühingu, selle osanike või seda hõlmava kontserni olemasolevaid rahalisi vahendeid [...] [a]bisaajatelt oodatakse

omavahenditest tehtavat olulist makset ümberkorraldamiskava heaks, sealhulgas äriühingu säilimiseks ebaolulise vara müügi või turutingimustes toimuva välisfinantseerimise kaudu; [m]akse on märk, et turg usub elujõulisuse taastamist; [m]akse peab olema tegelik ja ajakohane, välistades tulevase oodatava kasumi (nt rahavood) ning olema nii suur kui võimalik.”

- 78 Lõpuks, ümberkorraldusabi suuniste punkt 44 kehtestab nõutava omapanuse künnised, mis suurettevõtete puhul on vähemalt 50% ümberkorraldamise rahastamisvajadusest. Lisaks näeb see punkt ette, et liikmesriigi poolt tõestatud erakorraliste asjaolude puhul võib komisjon nõustuda väiksema panusega.
- 79 Komisjon märgib antud asja kohta vaidlustatud otsuse põhjenduses 150, et muudetud ümberkorralduskava kohaselt on SeaFrance'i omapanus [konfidentsiaalne] miljonit eurot, mis moodustub 99,7 miljoni euro suurusest laenust ja kolme laeva müügist saadud tulust summas [konfidentsiaalne] miljonit eurot. Komisjon jättis omapanuse hulgast välja 99,7 miljoni eurose laenu, võttes arvesse kahte asjaolu.
- 80 Esiteks märkis ta vaidlustatud otsuse põhjendustes 158 ja 160, et nii nagu [konfidentsiaalne] miljoni eurone laen, kujutab ka 99,7 miljoni eurone laen endast riigiabi ja seda ei saa seega arvestada omapanusena, mis ei tohi hõlmata abi.
- 81 Teiseks, komisjon märkis vaidlustatud otsuse põhjendustes 161 ja 163, et ümberkorraldusabi suuniste punktide 7 ja 43 kohaselt peab omapanus igal juhul tõendama, et turud usuvad abi saava ettevõtja elujõulisuse taastamise võimalikkusse. Kuna antud juhul oli ametiasutus, kes abi andis ja abi saava ettevõtja emaettevõtja üks ja seesama isik, nimelt SNCF, ja kuna asjaomased meetmed anti üheaegselt, ei olnud see eesmärk täidetud, kui SNCFi välise investori või võlausaldaja tegelik panus puudub. Komisjoni sõnul ei näidanud abi andva asutuse tegutsemine, et turud uskusid abisaaja elujõulisuse taastamisse.
- 82 Komisjon järeldas sellest vaidlustatud otsuse põhjenduses 165, et SeaFrance'i omapanus, mis ei hõlma abi, moodustab seega [konfidentsiaalne] miljonit eurot ehk vähem kui [konfidentsiaalne] % ümberkorralduskuludest ning et see oli ümberkorraldusabi suuniste punkti 44 arvestades ebapiisav.
- 83 Prantsuse Vabariik märgib selle kohta esmalt, et 99,7 miljoni eurone laen ei kujuta endast riigiabi ja väidab, et komisjon jättis selle laenu vääralt SeaFrance'i omapanuse hulka arvamata.
- 84 Seejärel väidab Prantsuse Vabariik, et komisjoni suunistes toodud tingimuste täitmiseks piisab, kui tõendada, et kavandatud rahastamine omapanusena on reaalne, nii suur kui võimalik ega hõlma abi. Ta leiab, et väites, et omapanus peab veel tõendama turgude usku abisaaja elujõulisuse taastamise võimalikkusesse, esitas komisjon sellise uskumise eraldi ja täiendava tingimusest sellest, mis on seotud abi mittehõlmamise olemusega, ja on seetõttu rikkunud omapanuse mõistet.
- 85 Lõpuks väidab Prantsuse Vabariik, et komisjon on vääralt tõlgendanud omapanuse mõistet, kuna väitis vaidlustatud otsuse põhjendustes 161, 163 ja 164, et SeaFrance'i ümberkorraldamise rahastamine SNCFi poolt ei saa tõendada, et turud usuvad SeaFrance'i elujõulisuse taastamise võimalikkusesse, eelkõige seetõttu, et abi andev asutus ja abisaaja ehk laenuvõtja emaettevõtja oli üks ja seesama juriidiline isik.
- 86 Esimese väite analüüsist nähtub, et komisjon järeldas õigesti, et kõnealused laenud, rekapiitalseerimine ja päästmisabi koos kujutasid endast riigiabi. Tuleb toonitada, et komisjon jättis õigustatult 99,7 miljoni eurose laenu SeaFrance'i omapanuse hulgast välja, ilma et oleks vaja analüüsida teisi Prantsuse Vabariigi argumente.

- 87 Lõpuks väidab Prantsuse Vabariik, et komisjon on vaidlustatud otsuse põhjenduses 166 vääralt leidnud, et Prantsusmaa ei ole viidanud ümberkorraldusabi suuniste punktis 44 ette nähtud erakorraliste asjaolude klauslile ega esitanud mingeid tõendeid sellise olukorra esinemise kohta.
- 88 Selle argumendiga ei saa nõustuda. Prantsuse ametiasutused siiski viitasid põgusalt 18. veebruari 2011. aasta teatise ja oma 12. septembri 2011. aasta kirjas ümberkorraldusabi suuniste punktile 44, mille kohaselt võib komisjon liikmesriigi poolt tõestatud erakorraliste asjaolude ja eriliste raskuste puhul nõustuda madalama panusega, kui suurettevõtete puhul ette nähtud 50%.
- 89 Sellegipoolest tuleb tõdeda, et motiveerimaks nimetatud punktis ette nähtud erakorraliste asjaolude klausli kohaldamist, tuleb nimetatud ametiasutustel üksnes näidata esiteks, et nii Ühendkuningriigi turgu tabanud majanduskriis kui ka finantsturgude tugevnemine tõi SeaFrance'i jaoks kaasa erilisi raskusi, ja teiseks et SNCB kaubaveo otsuses oli komisjon nõustunud omapanusega, mille suurus jäi 15% ja 25% vahele. Seega, kuna majanduskriis ja finantsturgude tugevnemine mõjutavad ettevõtjaid üldiselt, et saa neid käsitada ühe ettevõtja erakorraliste asjaolude või eriliste raskustena. Tuginemine komisjoni varasemast praktikast tulenevale presedendile ei näita samuti erakorraliste asjaolude olemasolu või ümberkorraldusabi saava ettevõtja erilisel rasket olukorda. Komisjonil oli seega alust arvata, et Prantsuse ametiasutused ei ole esitanud ühtki tõendit selliste asjaolude esinemise kohta.
- 90 Kõigest eeltoodust järeldub, et kolmas väide tuleb tagasi lükata.

Neljas väide, mis puudutab ELTL artikli 345 rikkumist

- 91 Prantsuse Vabariigi neljanda väite kohaselt on komisjon rikkunud ELTL artiklit 345, mis näeb ette, et aluslepingud ei mõjuta mingil viisil omandi õiguslikku režiimi liikmesriikides ja mis kohtupraktika kohaselt kehtestab osaliselt või täielikult riigile või avalik-õiguslikele asutustele kuuluvate ettevõtjate ja eraõiguslikele isikutele kuuluvate ettevõtjate vahelise võrdse kohtlemise põhimõtte.
- 92 Prantsuse Vabariigi käesoleva väite raames esitatud peamise argumendi kohaselt on komisjon rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna vaidlustatud otsusest nähtub, et ümberkorraldusabi saamiseks on raskustes olev ettevõtja, mis on avalik-õigusliku ettevõtja tüdarettevõtja, kohustatud leidma rahastamise turgudelt, pöördudes kontserniväliste võlausaldajate poole. Seega, samasuguses olukorras võib eraõigusliku kontserni tüdarettevõtja loota oma ümberkorraldamise rahastamisel avalik-õiguslikule abile ja oma aktsionäride toetusele, ilma et tal tuleks tõendada, et rahastamine on mõistlik. Komisjon põhistas oma otsust niisiis eeldusega, et avalik-õigusliku aktsionäri tegutsemine ei olnud turutingimustega kooskõlas. Avalik-õiguslike ja eraõiguslike ettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine avaldus vaidlustatud otsuses selles, et komisjon keeldus erainvestori kriteeriumi rakendamiseks arvesse võtmast SNCFi poolt pakutavate laenude iseloomulikke tunnuseid. Seega tuleneb vaidlustatud otsusest, et selline äriühing nagu SeaFrance, mis kuulus 100% avalik-õiguslikule ettevõtjale, ei või saada laenu oma ainsalt aktsionäriilt, kui see aktsionär tegeleb lisaks ka antud äriühingu rekaptaliseerimisega.
- 93 See Prantsuse Vabariigi väide tuleneb avalik-õiguslike ja eraõiguslike ettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtte väärast tõlgendamisest ja selle põhimõtte kohaldamisel erainvestori kriteeriumi rolli eiramisest, ning tuleb seetõttu tagasi lükata.
- 94 Tasub meenutada, et erainvestori kriteerium kujutab endast avaliku ja erasektori võrdse kohtlemise põhimõtte väljendust, mille kohaselt ei saa tavapärastele turutingimustele vastavatel asjaoludel riigi poolt otseselt või kaudselt ettevõtja käsutusse antavat kapitali pidada riigiabiks (vt kohtuotsus, 12.12.1996, Air France vs. komisjon, T-358/94, EKL, EU:T:1996:194, punkt 70 ja seal viidatud kohtupraktika). Selle kriteeriumi kohaldamine võimaldab vältida diskrimineerimist, mis seisneb selles, et ühele ettevõtjale riigi vahenditest, kuid turutingimustel antavat eelist saaks pidada riigiabiks üksnes sel põhjusel, et see on pärit riigi vahenditest.

- 95 Antud juhul ei põhistanud komisjon oma otsust eeldusega, et avalik-õigusliku aktsionäri käitumine ei olnud turutingimustega kooskõlas, vaid tõdemusega, et kõnealused laenud võisid asjaolu tõttu, et need on pärit riigi ressurssidest, kujutada endast riigiabi. Et vältida nende laenude automaatset liigitamist riigiabiks ja seega võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist, millele viitab Prantsuse Vabariik, analüüsis komisjon neid erainvestori kriteeriumist lähtudes. Ta tuvastas, et laenud olid lahutamatud teistest Prantsuse riigi poolt SNCFi kaudu SeaFrance'i suhtes rakendatud või alles kavandatavatest meetmetest ning et nimetatud laenud koos võetuna ei vastanud erainvestori kriteeriumile.
- 96 Seega asjaolu, et SeaFrance ei võinud saada laenu oma ainsalt aktsionärielt, kuna see aktsionär tegeles lisaks antud ettevõtte rekapiitaliseerimisega, ei ole avalik-õigusliku ja eraõigusliku ettevõtja võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise tagajärg, vaid erainvestori kriteeriumi nõuetekohase kohaldamise tagajärg.
- 97 Ülejäänud Prantsuse Vabariigi argumentidega, mis on esitatud käesoleva väite raames, ei saa samuti nõustuda.
- 98 Esiteks, Prantsuse Vabariigi sõnul on komisjon rikkunud avalik-õigusliku ja eraõigusliku ettevõtja võrdse kohtlemise põhimõtet, kui palus Prantsuse ametiasutustel – põhjusel, et 99,7 miljoni eurost laenu ja [konfidentsiaalne] miljoni eurost laenu ei pakkunud SNCFi väline isik – tuua näite sõltumatu finantsasutuse laenupakkumisest, kommertspanga noteeringust või pakutavast laenumäärast, selle asemel et kohaldada nendele laenudele määra, mis tuleneb viitemäärade teatise kohaldamisest.
- 99 See väide ei tõenda kuidagi võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist komisjoni poolt. Komisjoni taotlusi tuleb vaadelda harilike kontrolliaktidena selle kohta, et kõnealused laenud vastavad erainvestori kriteeriumile, ning on koostatud vastavalt kohtupraktikale, mis kohustab komisjoni juhul, kui erainvestori kriteerium võib kuuluda kohaldamisele, paluma asjaomasel liikmesriigil esitada talle kogu asjakohane teave, mis võimaldab tal kontrollida, kas selle kriteeriumi kohaldatavuse ja kohaldamise tingimused on täidetud (vt selle kohta eespool punktis 31 viidatud kohtuotsus komisjon vs.EDF jt, EU:C:2012:318, punkt 104).
- 100 Teiseks, komisjon on väidetavalt rikkunud avalik-õiguslike ja eraõiguslike ettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtet seeläbi, et tema arvates ei saanud kõnesolevaid laene pidada SeaFrance'i omananuseks tema ümberkorraldamisse üksnes sel põhjusel, et neid laene ei andnud SNCFi väline isik.
- 101 See väide põhineb vaidlustatud otsuse vääral tõlgendamisel. Nimelt, nagu on märgitud eespool punktis 80, jättis komisjon 99,7 miljoni eurose laenu omananuse hulgast välja seetõttu, et seda laenu ei saanud pidada selliseks, et see ei hõlma abi.
- 102 Kõigest eeltoodust järeldub, et neljas väide tuleb tagasi lükata.
- 103 Sellest tulenevalt tuleb jätta hagi tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 104 Üldkohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele välja mõista hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kaheksas koda)

otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**
2. **Mõista kohtukulud välja Prantsuse Vabariigilt.**

Gratsias

Kancheva

Wetter

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 15. jaanuaril 2015 Luxembourgis.

Allkirjad